

Protokol o rozhovoru

Projekt: „Průzkum české společnosti v období tzv. normalizace. Biografická vyprávění příslušníků dělnických profesí a inteligence.“

Výzkumný úkol Centra orální historie Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky

Narátor: Jaroslav Garnol

Tazatel: Tomáš Niesner

Místo konání rozhovoru: Bruntál, zámek Bruntál, pracovna tazatele

Datum konání rozhovoru: 13. 9. 2007

1. rozhovor - životopisné vyprávění (cca 47 minut)

Jaroslav Garnol, nar. 13. 11. 1952 v Ostravě - Zábřehu. Zemědělské učiliště v Osoblaze nedokončil. Od 16 let pracoval - nejdříve v Sigmě Lutín, pak v teplárně v Krnově jako zauhlovač. V letech 1975 - 1984 byl horníkem na Dole Vítězný únor v Ostravě. V letech 1984 - 1990 zaměstnán jako traktorista, do roku 1988 na státním statku ve Skalici, okres Frýdek - Místek, poté na státním statku v Zátoru, okres Bruntál. Od roku 1994 v částečném invalidním důchodu, od roku 1995 zaměstnán jako noční vrátný v Muzeu v Bruntále.

Nestraník.

Podruhé rozvedený, celkem 4 děti.

Narátor osobně znám. S rozhovorem zprvu souhlasil, poté odmítl, že si nic nepamatuje v důsledku komatu, do kterého upadl po autohavárii v roce 1992. Značným problémem byl pro narátora mikrofon, který ho rozrušoval - dokud nebyl zapnut, hovořil v klidu a téměř s humorem, po zapojení znervózněl, nevěděl co říct, zajíkal se. Tento problém se podařilo tazateli částečně vyeliminovat tím, že s narátorem hovořil - kladl upřesňující či doplňující otázky a narátor tak zapomínal na mikrofon.

Kromě určité nervozity měl narátor problém s datací - nepamatoval si roky, události časově určoval svým věkem („v 16 letech...“). Problémem může být i horší srozumitelnost v důsledku špatné narátorovy výslovnosti.

Rozhovor probíhal v pracovně narátora v objektu zámku Bruntál bez přítomnosti cizích osob. Rozhovor byl přerušen po 24 minutách telefonem, ukončen po dalších 23 minutách.

Ve svém vyprávění narátor hovořil zejména o práci, částečně o zájmech. Více a zaujatěji hovořil o svých zdravotních problémech v důsledku autohavárie v roce 1992. Zcela chyběly jakékoli zmínky o čemkoli, co by se dotýkalo politiky, s výjimkou konstatování, že členové komunistické strany měli v dolech lepší práci.

Narátor byl nejmladším z 8 dětí, rodiče se záhy přestěhovali z Ostravy do Jindřichova ve Slezsku a poté se rozvedli. Narátor šel v 15 letech na zemědělské učiliště do Osoblazy, ale už v 16 letech nastoupil do Sigmy v Lutíně, poté jako zauhlovač do teplárny v Krnově. Protože se oženil a nechtěli bydlet s rodiči, našli si práci v Ostravě na dolech, od kterých získali okamžitě byt. Narátor v letech 1975 - 1984 pracoval na Dole Vítězný únor pod povrchem, zprvu v likvidaci starých slojí, poté ve stěně a nakonec jezdil s důlní dopravou. S manželkou, s kterou měl tři děti, toužili po vlastním hospodářství, a proto v roce 1984 odešli pracovat na státní statky. Období, kdy měl vlastní hospodářství u domu v Zátoru - Čakové, který mu poskytl a zrekonstruoval jeho zaměstnavatel, státní statky Bruntál, kde pracoval jako traktorista, považuje za nejlepší období svého života. Zmínil i výhody práce na statcích - půjčoval si potřebné stroje, přišel zdarma ke krmivu (zcizil je). V 90. letech narátor v důsledku autohavárie skončil v částečném invalidním důchodu, dvakrát se rozvedl a ze zdravotních důvodů musel zanechat hospodaření i bydlení ve vlastním domě.

V Bruntále, dne 14. 9. 2007

Protokol o rozhovoru

Projekt: „Průzkum české společnosti v období tzv. normalizace. Biografická vyprávění příslušníků dělnických profesí a inteligence.“

Výzkumný úkol Centra orální historie Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky

Narátor: Jaroslav Garnol

Tazatel: Tomáš Niesner

Místo konání rozhovoru: Bruntál, zámek Bruntál, pracovna tazatele

Datum konání rozhovoru: 18. 9. 2007

2. rozhovor (cca 61 minut)

Rozhovor probíhal v pohodovější atmosféře než rozhovor první, narátor se zbavil strachu hovořit do mikrofonu. Rozhovor probíhal v pracovně narátora v objektu zámku Bruntál bez přítomnosti cizích osob a nebyl ničím přerušen.

Druhý rozhovor byl veden formou dialogu, kdy tazatel kladl otázky vycházející z analýzy 1. rozhovoru a odpovídající navrženým tématickým okruhům.

V průběhu rozhovoru narátor mj. sdělil, že ho práce v dole i na statcích bavila, jako horník byl dobře ohodnocen a byl tam velmi dobrý kolektiv - byli kamarády a scházejí se dosud.

Vzhledem k tomu cítil i hrdost na svou práci i podnik. S nadřizenými konflikty neměl, odbory mu nikdy v ničem nepomohly a neví o tom, že by organizovaly rekreace pro své členy. Čas na schůzování nebyl. Závazky iniciovali nadřizení kvůli svým odměnám. Stejně to bylo s rekordy, z kterých nevíce profitovali šéfové. Byl to ve skutečnosti podvod, protože kolektiv, který rekord dělal, měl vše předpřipravené. Rekordy dělali ti „lepší“ - narátor specifikoval, jako lepší pracovně. Stavět nechtěl, neuměl to. Peněz měl sice dost, ale vše utratili - užívali si, chodili do restaurací, kupovali zboží, jezdili na dovolené po celé ČSSR (zde změna proti 1. rozhovoru, kdy tazatel vyrozuměl, že vůbec nejzdili na dovolené). Tazatel vzpomněl na nedostatek jižního ovoce a luxusnějšího zboží, které se kupovalo v tuzexu za tzv. bony, které si kupoval od veksláků. Volného času měl dost, trávil ho tak, jak chtěl.

Politika ho nezajímala s výjimkou toho, co se děje ve světě. Myšlenku socialismu považoval za správnou, byla však zneužita těmi, kteří vládli - stranickými funkcionáři. Tvrzení o vládnoucí dělnické třídě bylo jen fráze. Manželka byla v KSČ a právě proto, že přestala vedení strany věřit, vystoupila. Volby byly povinné, ale jinak zbytečné, byli tam jen dosazení lidé. Komunistické oslavy - 1. máj, lampionové průvody v předvečer VŘSR - měl rád, bral je jako společenské události, zábavu. O životě na Západě moc nevěděl, jen na základě zpráv z doslechu si představoval, že se tam žije lépe. O opozice v ČSSR nevěděl, jen z oficiálních zpráv se dověděl o chartistech. Nezajímalo se o to, myslel si, že je to jejich (chartistů) problém. Socialismus, na který vzpomíná v dobrém (byla práce, sociální jistoty), padl kvůli zneužití moci stranickými špičkami a lidé to už nechtěli snášet. Dnes je hůř, životní úroveň je horší, a to kvůli drahotě a ztrátě sociálních jistot. Proto i mladí lidé podle jeho názoru dnes nemají větší šance než dřív.

V Bruntále, dne 18. 9. 2007